

Regionala utvecklingsförvaltningen

Socialdepartementet

Yttrande över betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker, SOU 2021:95

Region Kalmar län är, förutsatt att Systembolagets monopol säkras, positiv till utredningens huvudförslag. Småskalig gårdsförsäljning kan bli ett komplement till befintliga besöksmål och upplevelser och därmed bidra till nya möjligheter till fler företagare och arbetstillfällen i hela länet. Bedömningen är att förslaget har utformats på ett sätt som motverkar någon större hälsopåverkan på befolkningen.

Restriktioner kring försäljningsvolym

Utredningen föreslår begränsningar i de volymer av olika dryckesslag som kan tillåtas för varje försäljningstillfälle och individ. Länets aktörer är positiva till detta och ser inte gårdsförsäljningen som en volymaffär, utan en möjlighet att kunna erbjuda sina gäster en komplett upplevelse som kan fortgå även efter det fysiska besöket.

När det gäller maximalt tillåten volym för vin och destillerade drycker skulle det, för tydlighetens skull, möjligen vara att föredra att volymerna harmoniseras med de regler som gäller för införsel från icke EU-land, d.v.s. fyra liter vin och en liter destillerad dryck. I det senare fallet finns ett rent praktiskt skäl. Merparten av de småskaliga tillverkarna använder sig av flaskor med en storlek på 0,5 liter för sina premiumprodukter och då utgör den föreslagna gränsen på 0,7 liter ett hinder för en besökare att exempelvis köpa två produkter, eller nå hela den volym som föreslås vara tillåten. En maximal volym om en liter per försäljningstillfälle och individ är därför att föredra.

För öl anges en maximal försäljningsvolym om tre liter per tillfälle och individ, vilket från aktörerna anses aningen för snävt tilltaget. En typisk mikroproducent av hantverksöl arbetar ofta med ett flertal olika produkter (öl) av olika typ och karaktär, samt med säsongsbaserade små produktserier. En volymgräns på sex liter skulle ge en besökare bättre möjlighet att vid ett besök kunna köpa med sig en flaska av varje ur bryggeriets sortiment.

Egenproducerad råvara inte ett krav

Utredningen har övervägt om det är nödvändigt att ställa krav på att den huvudsakliga råvaran ska vara egenodlad. Region Kalmar län stöder

slutsatsen att det inte finns behov av ett sådant krav. En modern gård kan idag bestå av flertalet företag för olika verksamheter, vilket leder till svårighet i att härleda vad som ska bedömas som den egna gårdens produktion. Många av de hantverksöl som tillverkas är baserade på råvaror av en särskild typ eller med ett visst ursprung och att ha en så diversifierad produktion av små volymer på sin egen gård är inte praktiskt möjligt. När destillat produceras på restprodukter från exempelvis vintillverkning är det vanligt att lokala/ regionala aktörer nyttjar varandras faciliteter eller agerar underleverantörer till varandra.